به نام خدا

علوم و فنون ادبی ۳	رشته:	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: **۴**	مدت امتحان:**۹۰** دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
الف	**تاریخ ادبیات (۲ نمره)**	
	۱- کتاب« تاریخ بیداری ایرانیان » از کیست و موضوع آن چیست؟	۰/۵
	۲- بیت زیر سرآغاز سرودهٔ کدام شاعر دورهٔ بیداری است؟	۰/۲۵
	«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود زجان شستم از برای آزادی »	
	الف)محمد تقی بهار ب)عارف قزوینی ج) فرخی یزدی د)سید اشرف الدین گیلانی	
	۳- جاهای خالی را با واژهٔ مناسب کامل کنید.	۰/۵
	الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های ..... بود.	
	ب)جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش ..... در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.	
	۴- نام آثار را درستون« الف» به پدیدآورندگان آثاردرستون « ب » وصل کنید. (درستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵

« الف»	« ب »
الف) ملاقات در شب آفتابی	۱-حسن مقدم
ب) مدیر مدرسه	۲- سیمین دانشور
ج)آتش خاموش	۳- علی مؤذنی
	۴- جلال آل احمد

ب	**سبک شناسی (۲ نمره)**	
	۵-کدام گزینه،از جمله موضوعاتی است که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیارمورد توجّه نویسندگان دورهٔ بیداری قرار گرفته‌است؟	۰/۲۵
	الف) دشمنی با استعمار و استبداد ب)حقوق مدنی زنان ج) آزادی‌طلبی د)تجددخواهی	
	۶-درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخّص کنید.	۰/۵
	الف) از نظر موسیقی و عروض ،گروه سنت‌گرا پایبندی و التزام کمتری به سنت‌ها ی ادبی داشتند.	
	ب) باستان‌گرایی و علاقهٔ فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعردورهٔ انقلاب اسلامی محسوس است.	
	۷- یک مورد از ویژگی‌های زبانی نثر دورهٔ بیداری را بنویسید.	۰/۵
	۸- همهٔ گزینه‌ها « سطح ادبی» شعرانقلاب اسلامی را نشان می‌دهد ، به جز گزینهٔ	۰/۲۵
	الف)در این دوره قالب‌های سنتی مورد توجّه قرارگرفت و شیوهٔ نیمایی به ویژه درمیان جوانان تاحدودی از رونق افتاد.	
	ب) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.	
	ج) در سال‌های نخستین ، شعر این دوره از تمثیل و نمادگرایی ، کمتر بهره گرفته‌است.	
	د)گرایش به خیال بندی ، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.	
	۹- چرا در ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی،واحد شعر بیشتر« بند» است نه « بیت »؟	۰/۵

« ادامه سوالات در صفحهٔ دوم »

به نام خدا

علوم و فنون ادبی ۳	رشته:	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: **۴**	مدت امتحان:**۹۰** دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
ج	**موسیقی شعر (۶ نمره)**	
	۱۰- در بیت «هوای حوصله‌ام تا همیشه بارانی است / که مشت سرخ من اکنون به وضع بحرانی است» چند «حذف همزه» وجود دارد؟	۰/۲۵
	۱۱-نمونه‌های‌زیر،به صورتی که بین دوکمانک تقطیع شده‌اند،باکدام نوع اختیار شاعری مطابقت دارد؟	۰/۵
	الف) نیازِ من (U–U–) ب) تو گفتی(– – –)	
	۱۲- با توجّه به ابیات زیر ،به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	۱- بیا عاشقی را رعایت کنیم ز یاران عاشق حکایت کنیم	
	۲- ازکردهٔ خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی‌دانم	
	الف)مشخص کنید وزن کدام بیت « ناهمسان» است؟	۰/۵
	ب) علت « ناهمسانی» بیت مورد نظر را بنویسید.	۰/۲۵
	۱۳- پس از تقطیع هجایی بیت زیر،هجاهای معادل دردو مصراع را مقایسه کنید؛ و دواختیار« وزنی » به کار رفته در بیت را بیابید و در مورد آن بنویسید.	۲/۵
	« چرخ برهم زنم ار غیر مرادم گردد من نه آنم که زبونی کِشم از چرخِ فلک»	
	۱۴- بیت زیر در کدام « بحر عروضی » سروده شده‌است؟	۰/۲۵
	« بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم »	
	الف) بحرهزج مسدس سالم ب) بحرهزج مثمن سالم ج)بحرهزج مسدس محذوف د) بحرهزج مثمن محذوف	
	۱۵- وزن عروضی کدام گزینه با بیت«خانه زندان است و تنهایی ضلال/ هرکه چون سعدی گلِستانیش نیست» یکسان است؟	۰/۵
	الف) شب افروزی چو مهتاب جوانی سیه چشمی چو آب زندگانی	
	ب) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسّلام	
	۱۶- پایه های آوایی و نشانه‌های هجایی بیت زیر را مشخص کنید .	۱
	« سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز ور روی بگردانی در دامنت آویزد »	
	۱۷- نام نشانه‌های هجایی این رکن عروضی « – – U –» چیست؟	۰/۲۵
	« ادامه سوالات در صفحهٔ سوم »	

به نام خدا

علوم و فنون ادبی ۳	رشته:	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: **۴**	مدت امتحان:**۹۰** دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
د	**زیبایی شناسی (۶ نمره)**	
	۱۸- در بیت‌های زیر ، هر یک از قسمت‌های مشخص شده ، کدام آرایهٔ معنوی را به وجود آورده است ؟	
	الف) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ ز شادی بر سر آب آمدی سنگ	۰/۲۵
	ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست که من مستی و مستوری ندانم	۰/۲۵
	ج)حافظ از جورتو، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام، آزادم	۰/۲۵
	د) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه‌ایم ، لیک تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است	۰/۲۵
	۱۹- در کدام گزینه« دانستهٔ تاریخی » در آرایهٔ « تلمیح » متفاوت است؟	۰/۲۵
	الف) یوسف به این رها شدن از چاه دل مبند این بار می‌برند که زندانی‌ات کنند	
	ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن پور دستان جان ز چاه نابرادر درنخواهد برد	
	ج) عزیز مصر به رغم برادران غیور زقعر چاه برآمد به اوج ماه رسید	
	۲۰- دو شبکهٔ « مراعات نظیر» را در بیت زیر مشخص کنید.	۰/۵
	« بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت برآید که ما خاک باشیم و خشت »	
	۲۱- در بیت زیر آرایهٔ « تناقض» را مشخص کنید و علت تشخیص خود را بنویسید.	۰/۵
	« عجب مدار که در عینِ درد خاموشم که دردِ یار پری‌چهره عین درمان است»	
	۲۲- آرایهٔ «حسن تعلیل» و« اسلوب معادله » را در بیت‌های زیر بیابید و برای تشخیص خود در هر بیت،دلیل بیاورید.	۱
	الف) دل چو شد غافل زحق ، فرمان پذیر تن بود می‌برد هر جا که خواهد اسب خواب آلوده را	
	ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی هنوز می‌پرد از شوق ،چشم کوکب‌ها	
	۲۳- با توجّه به بیت‌زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید.	
	منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
	الف) نوع « لف ونشر» را مشخّص کنید.	۰/۲۵
	ب)« لف دوم» و« نشرسوم»را بیابید وبنویسید.	۰/۵
	۲۴-دربیت«پرستش به مستی است در کیش مهر/ برون اند زین جرگه هوشیارها» واژهٔ« مهر» درمعنای«عشق ومهرورزی پذیرفتنی است و دارای آرایهٔ ..... است؛ معنی دیگرآن با واژه‌های ..... و ..... تناسب دارد.	۰/۷۵
	۲۵- آرایه‌های درست هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید.	
	الف)یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی برخلیل (تلمیح – تضمین)	۰/۲۵
	ب) چندین که برشمردم از ماجرای عشقت اندوه دل نگفتم الا یک از هزاران (اسلوب معادله - اغراق)	۰/۲۵
	۲۶- در بیت زیر کدام آرایهٔ ادبی وجود ندارد؟	
	« گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریهٔ مینا نگر خندیدن ساغر ببین»	۰/۲۵
	الف) تضاد ب) لف و نشر ج) تشخیص د) تناقض	
	۲۷ - در بیت« اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم ازنو به سنت کنیم» واژهٔ« ازنو» ایهام دارد ؛ معانی مختلف آن را بنویسید.	۰/۵
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم »	

به نام خدا

علوم و فنون ادبی ۳	رشته:	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: **۴**	مدت امتحان:**۹۰** دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
هـــ	**نقد وتحلیل نظم ونثر (۴نمره)**	
	۲۸- با توجه به سرودهٔ زیربه پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	« سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم»	
	چو گلدان خالی لب پنجره پر از خاطرات ترک خورده‌ایم	
	اگر داغ دل بود، ما دیده‌ایم اگر خون دل بود، ما خورده‌ایم	
	اگر دشنهٔ دشمنان، گردنیم اگر خـــنجر دوستان ، گرده‌ایم	
	گواهی بخواهید، اینک گواه همین زخم‌هایی که نشمرده‌ایم	
	دلی سر بلند و سری سربه زیر از این دست عمری به سر برده‌ایم « قیصر امین پور»	
	الف)قالب سرودهٔ مورد نظر چیست؟	۰/۲۵
	ب) یک مورد از ویژگی‌های « زبانی» سروده را بنویسید.	۰/۵
	ج) در سطح ادبی، تقلید از سبک ..... و خراسانی در سرودهٔ بالا دیده می‌شود.	۰/۲۵
	۲۹- ویژگی‌های کلی سرودهٔ زیر از« ملک الشعرای بهار» شاعر دوره بیداری را بنویسید.« دومورد »	۱
	« من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید	
	یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید	
	جور و بیداد کند عمـــر جوانان کوتاه ای بزرگان وطـــن بهر خـــدا داد کنید	
	گر شد از جور شما خانه موری ویران خانه خویش مُحال است که آباد کنید	
	کنج ویرانه زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خـــداداد کنید»	
	۳۰- متن زیر را از دیدگاه« زبانی» و« ادبی» بررسی کنید. (هر سطح یک مورد)	۱
	« ... اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بَریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی،طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته... .» « قائم مقام فراهانی »	
	۳۱- با توجه به متن زیر از « چرند و پرند دهخدا » دو مورد از ویژگی‌های « فکری» نثر مشروطه را بنویسید.	۱
	« گفتم: بابا والله من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطهٔ خالی چطور است؟ گفتند: « برو پی کارت سواد نداری حرف نزن .»	
	باری حالا بعد از دو سال سرِ حرف من افتاده‌اند، حالا تازه می‌فهمند که شأن مقنن(= قانون‌گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این‌ها را مردم تازه می‌فهمند من از قدیم می‌فهمیدم ، چون گریه‌های مادرم را دیده‌بودم ، برای این که چشم‌های مثل ازرق شامیِ بابام هنوز یادم بود.»	
	در پناه یزدان پاک باشید	**۲۰**
	جمع نمره	